

के. के. वाघ अभियांत्रिकी शिक्षण व संशोधन संस्था , नाशिक

'रेन ट्री' अर्थात पावसाचं झाड

आपल्या के. के. वाघ च्या या टेक्नीकल कॅम्पसचा राजा जर कोणी असेल तर तो म्हणजे 'रेन ट्री'. या कॅम्पसमध्ये पाय टाकल्यानंतर येथील इमारतींच्या उंचीशी स्पर्धा करीत, चक्क त्या उंचीला मागे टाकत, चांगल्या १५-२० मीटर उंचीपर्यंत (६० फुट) वाढलेलं, साधारणतः १ मीटर काळसर, करड्या रंगाचं, चिरा गेलेल्या सालीचं खोड असलेलं, उंच फांदया आणि त्यावर हिरवीगार छत्री असलेलं हे झाड म्हणजे 'रेन ट्री'

खरं तर याचं मुळ नाव 'पिथेकोलोबियम सामन'. शास्त्रीय भाषेत त्याला 'समानिया सामन' असंही म्हटलं जातं. झॅमन या स्पॅनिश शब्दावरून सामन हे नाव आलं पण 'पिथेकोलोबियम' हा शब्द मात्र मुळचा ग्रीक आणि त्याचा अर्थही आहे खूप मजेशीर. त्याचा अर्थ आहे 'माकडांची कर्णफुले' !

'रेन ट्री' ची फुले ही खरोखरच कर्णफुलांसारखी मोहक आहेत. हिरव्यागार पानांच्या छत्रीसारखा घेर असलेल्या फांद्याच्या टोकावर ही फिकट गुलाबी पांढरी फुलं आपलं मन आकर्षून घेतात. मध्यभागी एक फिकट हिरवं लांब बाह्यदल. त्यातून रेशमासारखे बाहेर आलेले तलम ४०-४५ पुंकेसर निम्मे गुलाबी, निम्मे पांढरे सगळे गोल गोल, चक्राकार रचलेले. या सगळ्यांचा मिळून एक गुच्छ बनतो. हा गुच्छ एक फुल म्हणून आपलं लक्ष वेधून घेतो... अगदी कर्णफुलासारखं फ्लॉवर पॉटमध्ये ठेवलेले फायबर ऑप्टिक्सचे रंगीबेरंगी प्रकाशमान होणारे तंतुमय गुच्छ पाहिल्यावर इथूनपुढे रेन ट्री च्या गुच्छाची आठवण आपल्याला निश्चित येईल.

एप्रिल - मे महिन्यापासून ते ऑगस्ट-सप्टेंबर पर्यंत या फुलांचा बहर भर उन्हाळ्यात व पावसाळ्यात आपलं मन प्रफुल्लीत करतो. कदाचित म्हणूनही त्याला पावसाचं झाड म्हणत असावेत. ह्या झाडाचा घनदाट हिरवागार घेर एखादया डोक्यावर धरलेल्या छत्रीची आठवण करून देतो. ही छत्री कधी कधी इतकी घनदाट असते कि त्यातून खाली जमीनीपर्यंत सूर्यकिरणही झिरपू शकत नाहीत. या हिरव्यागार छत्रीमुळे छान सावली पडते. बन्याचवेळा पाऊस नसतांनाही या छत्रीखाली जमीनीवर छोटे छोटे थेंब किंवा शिंतोडे पडलेले दिसतात. त्यामुळेही याला पावसाचं झाड म्हणत असावेत.

मुळ मध्य अमेरिकतल्या या झाडाचा भारतीय जुळा भाऊ म्हणजे 'शिरीषाचं' झाड. शिरीष व रेन ट्री दिसायला जवळपास सारखेच पण शिरीषाची फुलं मात्र फिकट पिवळी असतात आणि तो थोडा नाजूक असतो.

कॅम्पसला 'ग्रीन कॅम्पस' बनविणाऱ्या ह्या रेन ट्रीच्या गर्द सावलीत बसून एकाग्रतेने अभ्यासात रमून जाणं जितकं छान तितकंच त्याच्या ह्या हिरव्या छत्रीखाली भर पावसात उभं राहूनही ओलं न होता चिंब पाऊस अनुभवणे देखील महान के. के. वाघचा कॅम्पस आपल्याला जीवनातील हा अविस्मरणीय अनुभव 'रेन ट्री'च्या छायेत नक्की देईल. या 'रेन ट्री' सारखे उंच व्हा, हिरवेगार व्हा, दुसऱ्याच्या आयुष्यात शीतल छाया द्या, नयनमनोहर फुलांसारखे स्वतःचे आयुष्यही फुलवा. 'रेन ट्री' चा हा संदेश आयुष्य भर जपा आणि समृद्ध क्हा!

लिखाण व छायाचित्रण : डॉ. सुनील कुटे (Dean Academics)

Q.R.Code निर्मिती : १) अजय पाटोळे २) मयूर शिंदे

S.Y.MCA (A.Y.2022-23)

Q.R.Code मार्गदर्शक : डॉ. वंदना बागल (H.o.D. MCA Dept.)

स्वर : श्रद्धा शेळके (Asst. Professor , E and TC Dept.)